

A „KELET” előfizetési díja:

Vidőkre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára	7 kr.

Megjelenik a „Kelet” minnennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Frő 4-ik száma, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESBB CIKKEK DUAZTATNAK.

Köziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak.

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoriabb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Orpelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasensteint et Volger (Vallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau **Budapestben** Haasensteintés Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. . . hirdetések felvételi irod. Budapestben Szervitater 5. sz.

Nyilttéri cikkek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

OLVASÓINKHOZ.

Jubileumot ülnök, a bekövetkező 1880-ik évben a „KELET” fenállásának **tíz éves** örömmünnepe. Tíz év a gründolások és bukások mai korszakában szép és nagy idő, s mindenek felett biztos próbaköve az állandóságra számító és életrevaló vállalkozásoknak. A becsületesen végzett munka nyomán járó nyugodt önértékeléssel tekintünk vissza a lefolyt évekre; különböző új lapok tüntek fel és buktak el ezen idő alatt mellőlünk — és mi mindig helyett állottunk; új és régi politikai irányzatok vívtak harczt, alakultak át, — a mi politikai irányunk és meggyőződésünk mindig a régi maradt: az 1867-iki kiegyezési alapon, melynek védelmezésével jelent meg e lap első száma, ma már az egész nemzet zöme áll. Mi nem kergettünk olvasóink mulattatására politikai déliabákat, nem igyekeztünk elérhetetlen vágyakkal izgatni a nemzet Királyhágón inneni részét, hanem felfogtuk az életet a maga rideg egyszerűségében, a felmerülő terveket kivihetőségük szerint; nem csaptunk hamar fellobbanó s hirtelen alvó zajt, ha a hazában baj adta elő magát, hanem komoly munkával, ernyedetlen kitartással igyekeztünk **hazarészünk speciális érdekeinek megoldására** birni a kormányt s különösen anyagi előhaladásunk érdekében **tevékenységre buzdítani a társadalmat**. Nyugodtan mutathatunk egész sorára az elért eredményeknek, s reményre jogosító kezdeményeknek, a melyek kormánynál és a társadalomban nagy részt e lapok felépése folytán nyertek életet.

A lefolyt évek sora nem hogy lankasztólag hatott volna reánk, hanem olvasóink buzdító pártfogása új erőtt kölcsönzött, hogy most már új éven kezdve **lapunkat eddigi terjedelmében egészen új nyomdában, egészen új betűkkel** csinosabban és pontosabban állithassuk ki.

Politikai meggyőződésünket lapunk hasábjairól olvasóink már ösmerik, pártoljuk a kormányt, míg a haza javára munkálkodik, de a kormánypártiságot nem keressük minden felülről jövő intézkedés vak helyeslésében s hazarészünk speciális érdekeit bármiféle párttal és kormánynyal szemben férfiasan képviseljük és védelmezzük.

Apró clique-ek szolgájjává a „KELET” sohasem szegődött, kicsinyes személyes érdekek eszközévé nem aljasult s azt ezután sem teendi.

A midőn tehát a közeledő 1880-ik évre olvasóink eddigi pártfogását kérjük ki, önbizalommal és lelkesedéssel tekintünk jövő hivatásunk teljesítése elé és szép számu munkatársaink élén reméljük, hogy a „KELET”-ben, mint legnagyobb és legterjedtebb vidéki lapban az eddiginél is változatosabb és tartalmasabb olvasmányt nyújthatunk, s olvasóink támogatása mellett eredménynyel, becsülettel szolgálhatjuk hazánk és nemzetünk szent ügyét.

A „KELET” előfizetési ára:

Vidőkre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egész évre	— — — — —	16 frt.
Félévre	— — — — —	8 „
Negyedévre	— — — — —	4 „
Egy óra helyben	— — — — —	1 frt 50 kr.

Előfizetések legczélszerűbben postaltalvánnyal ezután a „Kelet” nyomdájába, főter 4. sz. küldendők.

A „Kelet” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Kolozsvár, deczember 17.

(?) Az árvízveszély, egyelőre legalább, elhárítottnak látszik városunk felől s a minden oldalról megindított sürgés, mentés és óvintézkedés azt látszik ígérni, hogy legalább többre nem fog terjedni az a pusztítás, melyet a legkevésbébb fékezhető elem a városi lakósságnak különösen vagyonatlanabb részére hozott. S e tekintetben jól esik regisztrálnunk, hogy a nő-egylet s közvetítése útján a jobb módu polgárság sietett bekötözésére azoknak a sebeknek, melyeket a szokatlan zord időjárás alatt fedél nélkül maradtokon az elemi csapás ütött. A városi hatóságnak is kiszolgáltatható a bizonyítvány, hogy, ha későn kezdte is, de megkezdve aztán, elég buzgalommal folytatta a szükségeselemeknek mutakozó teendők végzését.

Nem hallgathatjuk el ugyan a majdnem minden oldalról hangzó panaszt és vádot, hogy ez intézkedések csak akkor következtek el, a midőn már nyakunkon volt a vész, holott napokkal előbb már mutakoz-

tak az előjelek, a gátszakadások, a jégtorlódások s némelyek állítása szerint, ha akkor mindjárt csak felényi mérvű előzetes rendszabály lett volna alkalmazva, egyáltalán meglett volna kímélve városunk minden része a téli zuhany-fürdőtől. Ez állítás mellett látszik tanuskodni az a tény, hogy a Kis-Szamos árok egész hosszában jég-torlaszokkal van tele, és pedig *a víz majdnem teljes hiánya mellett* s most nagy költséggel és erőfeszítéssel történik e meder jég-mentessé tétele, hogy aztán a Nagy-Szamos vízének egy része ez ágba legyen bocsatható s így két lefolyás biztosítottván a víz lefolyására: elháríthatassék az egyetlen ágon való földzuzzás, a vízveszély.

A szakértők illetékesebb ítéletet mondhatnak e tekintetben s most még nem is látszik egészen eljöttnek a bírálgatás, a mikor még mindkét kezünk tele van a végzendő munkákkal.

De igen is kínálkozó az alkalom az illetők figyelmének felhívására egy oly irány-

ban, melyen a baj tulajdonképeni forrásához jutnak s melynek fölismerésére épen az ily rendkívüli idő a legalkalmasabb, a midőn még az indolentia is sokkal fogékonyabb az argumentatio elfogadására, megszívlelésére.

Akár hiszi valaki, ugyanis, akár nem (s mi nem hittük volna), de tény, hogy Kolozsvár városa gát-építésre fizet, két Szamosmal bir, hidakat tart fon, rendes jegeket díjaz, de, hogy két Szamosába mikor, mennyi víz jön: nem tudja. A monostori malmok bérlői s legkivált a papir-malom bérlője az a legfőbb hatalmasság, a mely legjobb belátása szerint bocsát, vagy nem bocsát vizet a Kis-Szamosba, folhuzáván s leeresztvén a zsilipeket, a mikor épen tetszik s példálul épen most nagy valószínűséggel az ő zsilip-kezelésének lehet köszönni, hogy a Kis-Szamos ágya víz nélkül tele van jégtorlaszokkal s így minden víz a Nagy-Szamoson kénytelen magának: utczákon és házakon keresztül útát keresni. S miután az alsó és felső malombirtokosok és bérlők érdekei ellentétesek, természetesen, hogy a zsilip-kezelés nem a víz-biztonság, hanem a molnárok érdekei szorint történik.

Azt hisszük, hogy a most fizetett tandíj elég magas volt arra, hogy okulhassunk s e nyilván anomál helyzetből megszabadulni törekedjünk.

Ha már K.-Monostornak a városi hatóság körébe való bevonása lehetetlenné tétetett (?), legalább a víz-biztonság szempontjait re engedjük szintén kisiklani kezünkől s igyekezzünk, bár jövőre megorvosolni azt a forrást, melyből állandó vész fenyegeti, vagy legalább figyelemmel tartásunkat.

Ajánljuk fenyegettetésünket a város atyáinak megfontolás tárgyaúl.

A közösiügyi előirányzat 1878-ra.			
Összehasonlítva az 1879-diki költségvetéssel.			
Szükséglet.			
	1880.	1879.	
Külügyminiszterium			
rendes	4,108.605 frt	4,025.150 frt	
rendkívüli	50,835 „	134,360 „	
Összesen	4,159.490 „	4,159.490 „	
Hadügyminiszterium			
rendes	97,883.050 frt	97,526.718 frt	
rendkívüli	4,479.683 „	4,836.122 „	
Összesen	102,362.733 „	102,362.840 „	
Közös pénzügyminiszterium			
rendes	1,879,898 frt	1,888.500 frt	
rendkívüli	1.050 „	1.050 „	
Összesen	1,880.948 „	1,889.550 „	
Számellenőrség	126,421 „	125,500 „	
Összes nyers szükséglet			
rendes	103,998.024 frt	103,529,592 frt	
rendkívüli	4,531.568 „	4,971.532 „	
Összesen	108,529.592 frt	108,537.310 frt	
Fedezet.			
	1880.	1879.	
Külügyminiszterium	632.880 frt	506.240 frt	
Hadügyminiszterium	2,708.775 „	2,754.712 „	
Pénzügyminiszterium	1.880 „	2,275 „	
Számellenőrség	236 „	357 „	
Összesen	3,343.751 frt	3,263.584 frt	

téht 87.955 frttal kevesebb.

A tiszta szükségletből levonandó

vámjövődék fejében	5,942,500 frt — kr.
marad fedezendő	99,243,341 frt — kr.

ebből levonandó a magyar állam terhére 2% 1,984,866 frt 82 kr. ezenkívül a maradék 97 millió 258.474 frt 18 kr. A magyar korona által fedezendő 30% 29.177,542 frt 25 kr.

Az összes tiszta szükséglet: 105 millió 185.841 frt. (E tiszta szükséglet az 1879 évre megzavazott költségvetéshez képest csekélyebb 87.955 frttal; az 1878-ikihoz képest csekélyebb 1.916.012 frttal; az 1877-ikihez képest csekélyebb 9.550,666 frttal.)

KÜLFÖLD.

Londonból jelentik, hogy az angol kormány is visszautasította a pétervári kabinet azon követelését, hogy együttesen lépjenek föl a hatalmak Gusinye és Plava átadása ügyében. Ugy látszik, hogy a többi hatalmaktól sem kapott kedvezőbb választ az orosz kormány, mert a konstantinápolyi diplomatai orosz ügyviselő azzal fenyegeti a portát, hogy „Montenegró erőszakkal is hatalmába fogja keríteni a két kerületet, ha nem siet a porta az átadással.

Risztics feláldozta ugyan Jovanovics pénzügyminisztert az ingerült közvéleménynek, de az ipar-szabaddalmi adóról most sem akar lemondani, és így valószínűleg ezután is tartani, sőt még növekedni fog az elégedetlenség.

Az elégedetlenséget az is táplálja, hogy az 1876-ban ideiglenesen elrendelt censurát még most is főtartja a kormány. A sajtótörvény helyreállítását most a kormány iránt bí többség is követelte a föliratban.

Risztics kormánynélök csak ugy fogja főtartarthati magát, ha jobb erőkkel fogja kieserélni Tuzakovics belügyminisztert és Matias igazságügyminisztert.

Péterváron ujja fogják szervezni a rendörminiszteriumot és Suvalov grófot állítják élöre. E miniszterium földadata az lesz, hogy kiirts a nihilistákat.

Azon hírek közül, melyek az orosz diplomatai körökben készülő változásról keringtek, eddig az valósult meg, hogy Novikov berlini nagykövetet konstantinápolyi nagykövetté nevezte ki a császár.

Sándor bolgár fejedelem a hatóságokkal is tudatta a nemzetgyűlés fösztalását. Ez okmányban hír szerint a zt is kijelentette a fejedelem, hogy ezután ő maga akar uralkodni.

Vajjon azt jelenti-e ez, hogy szűnet áll be Bulgária ifju alkotmányos életében?

BELFÖLD.

(Időjárásunk. Üdvözlöt a háromszéki vasutnak.)

Háromszék, 1879. decz. 14.

Országgrészünkől Erdélyből szokatlan hírek járk be a lapokban az országot. A mi itt ezelőtt nagyon nagyon ritkán történt, ilyen időben pedig, t. i. téiben, tán soha sem történt, most a felett hallszik panasz, — a felett, hogy erdélyi vizeink a Küküllő, Szamos, Maros s más kisebb vizek is egész vidékeket elöntöttek, városokat, helységeket pusztítanak, sok szegény embert inségre juttatnak. Szomorú dolgok!

Itt Háromszéken — hála a Mindenhatónak! — árvizek nem voltak. Az a lágy idő és esőzés, mely ott künn áradást okozott, itt is meg volt, — de innen a vizek fennakadás nélkül lefolytak, s nem volt sehol semmi kár a miatt. Az eső után rögtön kemény hideg is lett s megfagyott a víz és föld egészen, s azóta folytonosan így tart a kemény fagy. Nem kedvező idő; mert a vetésekről a megelőző lágy idő alatt a hó csaknem egészen elolvadván, azok most takaró nélkül vannak.

Az időjárás nem egészen kedvező volta miatti lehangeltségünkől jó esőleg emelének kigr. Schweinecznak a háromszéki vasutról szóló hírlapi cikkei. — Lelkesült örömmel üdvözlöljük a derék, fáradhatlan szorgalmu gróf nagy jelentésű kezdeményezését, s szívünk mélyéből kívánunk annak a legjobb szerencsét.

Nekünk, kik midőn vasutra kell mennünk, majd egy napot utazunk addig, fordult meg sokszor lelkünkben az az óhajtat, hogy bár Háromszéken Vásárhely felé vasut menne föl, hogy ne 6—8, hanem 1—2 órát kellene addig mennünk szekeren, — de hogy itt helységünk mellett tlhessünk vasutra, arról még gondolni sem mertünk volna. S ime a messze látó előre néző gróf mily kedvező s biztató tervvel lépik fel most! Legyen újból is legmelegebben üdvözlölve. — E nagy hegyek, e gazdag bércek, óriás erdők, s alattuk lehető kincsek repesnek már a feletti örömtükben, hogy magukat a nagy világ előtt bemutathatják. Nem is lehet könnyen elgondolni, mennyi minden van e hegyeken s hegyekben, s minő nagy munkaerő, mennyi vagyonforrás, mily sok boldogulási út nyílik meg itt, ha egy közel jövő vasut kezdi keresni a felszedhető aszádságot. — Különösen áradatkéut kíváncsi

munkásainknak, s abban a nemzetnek és hazának minő áldás lenne az, hogy itten állandóan munkát kapva, nem kellene kivándorolni ezreknek, hogy ottan alásüljedjenek, elpusztuljanak, ölve meghaljanak.

Itt az ideje, hogy Háromszék minden gondolkozni s érezni tudó gyermeke lelkesen kiálljon a térrre, s mi tölle telhető, megtegye a tervezett vasut létesíthetősére. Kiváltképpen a pénzes emberek kell hogy magukévá tegyék ez ügyet, s ha az elömunckálatok kedvező kilátást mutatnak, nyissák meg cassáikat, fektessék bele tőküket, hogy hazai pénzzel létesülvén a vasut, még a kamat se menjen idegen kézbe, hanem az is maradjon a mi hazánk s szegény nemzetünk gyarapodására.

r. levelező.

(Szászváros pro domo.)

Szászváros, 1879. decz. 15.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Köztudomásu dolog, hogy városunk az uj megye-rendezés alkalmával nemcsak megyei központtá vagy törvényszéki székhelylyé nem lett, hanem több — addig itt székelt — hivataltól is megfosztatott.

Jól tudták azt az elfogulatlanul gondolkozók, hogy e mellőzésből, mely a protegált Déva érdekeiben történt, mily sokféle hátrány fog városunkra háramolni. De az akkori többség törekvéseit, mely a viszonyokat nemzetiségi szempontból ítélte meg, nem lehetett akként ellensúlyozni, hogy Szászváros méltányos érdekei csak némileg is megmenthetők lettek volna.

Azonban biztunk az idő orvosló erejében s hittük, hogy ez ki fogja gyógyítani elfogult polgártársainkat. S nem is csalódtunk. Mert a városi képviselő testület utolsó gyűlésén új düvés mozgalom indult meg, melynek kitűzött feladata: városunk igazságos érdekeit visszahódítani.

Ugyanis egy indítvány lett beterjesztve a végett, hogy hozzon a város áldozatokat, csak-hogy legalább a törvényszéket visszanyerhesse Dévától. És — városi atyáink dícséretére legyen mondvá — a kommunitás egyhangulag elhatározta, hogy az áthelyezendő törvényszék számára hajlandó nemcsak a lehető legkényelmesebb állandó helyiséget adni, hanem kész a szükséges tüzfűt is ingyen kiszolgáltatni.

Azt hiszem, t. szerkesztő ur! ez ajánlatot nem kel bővebben magyaráznom; legfennebb csak annyit jegyzek meg, hogy Szászváros nemcsak igérni tud, hanem oly helyzetben van, hogy igéretét beváltani is képes. Azt azonban nem hallgathatom el, hogy e helyeserét sokféle szempontok követelik sürgősen.

Nézelem szerint a magyar kormánynak mindenek felett érdekében áll, hogy az itt levő csekély magyar elemet ne engedje elveszni, hanem egy tekintélyes, nyelvre és érzelmre nézve a magyar hivatalnok kar által segélyre menve, támogatása, erősítése s fejlesztése, hogy így az, mint kovász, áthatva az idegen tömeget, nyerje meg az alkotmánynak és a magyar állameszmének.

De továbbá az áthelyezés magának a törvényszéki hivatalnak is igen fontos érdeke. Gyakran hallható a panasz, hogy a törvényszék Déván mily szoros helyiségben kinlódik s elköpzelhetni, mennyi alkalmatlanság és hátrány következik a hivatalra ugy, mint a községe nézve abból, ha a törvényszéki helyiség szűk és nem állandó. S végül nem szabad alkotmányos kormánynak a hivatalooki kar érdekeit tekinteten kívül hagyni. Ha már maga a törvényszék is alkalmatlan helyiségben szorong, hogy ne éreznének lakáshiányt magok a hivatalnokok is? S mennyire nehezítik a megélhetést ama mérgegrága viszonyok, melyek Dévának nagy várossá történt erőszakolása folytán állottak elé! Az nem megvetendő előny, a minek részben elérhetése végett újabb áldozatokat akarnak kérni a kormánytól, hogy t. i. a gyermekes hivatalrokok fiaikat a nemskóra teljes gymnasiummá váló Kun-tanodában nevelthessék.

Erősen hisszük, hogy ennyi fontos érdek, melyhez járulna még egyebek közt az államkincstár részéről egy nevezetes összeg megtakarítása is, méltányos figyelembe vesznek az illetők s a dévai törvényszéket nem késnek városunkba áthelyezni.

Azért hát „videant consules“!

r. l.

Dévai levél.

(Jótékonycélu hangverseny.)

E lapok egyik korábbi számában említve volt már, hogy Hunyadmegye tevékeny alispánja Barcsay Kálmán, a gr. Lázár Kálmán-féle hírneves madár-gyűjteményt a végenyészettől megmentendő, azt a dévai real-iskola számára megvásárolta s a vételért társadalmi uton szándékozik előteremteni. E hazafini magasztos tett horderejéről később lesz alkalmunk majd érdemileg megemlékezni; addig csak arról kívánjuk értesíteni a „Kelet” olvasóit, hogy a közadakozáson kívül hangversenyeket is rendezünk a jelzett célra, s a f. évi december 14-én tartott hangverseny jövedelme felerészben ide fordítatik, felerészben meg a szintén égető szükségét képező casinó nagyterem javára van szánva.

A december 14-ki estély közönségének létszáma, jóllehet alispánunk sajnos lábtörése s egy közbecsülésben állott egyéniségi, Gola Mózes halála, sok családot távol tartottak, a körülményekhez képest megfelelt a várakozásnak. A közreműködők valóban meg is érdemelték a figyelmet, mert vidéki kis városban aligha lehet sikerültebb hangversenyt rendezni, minő ez vala.

Most mutatta be magát először a tanárok dalköre is, erőteljes összevergő énekével, Balogh Ella k. a. és Simon Gábor urasszony zongorán és fuvalón tirol dalokat adtak nagy praecisióval elő, úgy, hogy a szűnni nem akaró tapsok egy kis toldalékra készítették őket. A kolozsvári tanítónő-képzede szavaltai versenyéről előnyösen ismert s jelenleg a növekvő helybeli leányiskolájánál tanítónői hivatalt viselő Vaisz Ida k. a. szavaltata is kitűnő tetszenyilvánulásokban részesült. Valóban, a kisasszonyok oly szép hangja és tanulmánya van, hogy minél többször óhajtanók, ha mindjárt nem is hosszú versekkel, minő a Szép Ilonka estélyeinken, hallani. Kun Robert tanár jól összeválogatott szokások és megszokásokkal mulattatá a hallgatóságot s a kiket tán legelő kell vala említenem: a Balogh Júlia, Cserny Alajos, Simon Gábor, Kádár Gyula, Konec Aladár urakból álló és Balogh Ella kisasszony által kiegészített sextett nem mindennapi élvezetben részesítette bennünket.

A rendezőségnek elismeréssel tartozunk azért, hogy a jeles rendezőket megnyerni igyekezett, de elismerésünk legfőbb adója a derék közreműködőket illeti, kik a jótékony célt oly emberbaráti nemes érzülettel kívánták elősegíteni.

Karácsony másodnapján rendeztük a második hangversenyt, reméljük, az is ily jól fog sikerülni.

(A dévai főreáliskolai tanárok népszerű felolvasásai.)

A dévai főreáliskola tanárai évről-évre rendezni szoktak néhány népszerű felolvasási estélyt, melyen a tudomány egyes kérdéseinek vonzó módjában történő ismertetése mellett, hol a szegény tanulóknak alapja, hol az önképző kör némi jövedelméhez is jut. Ez idén már decz. 7. és 11-kén tartottak estélyeket.

A közönség részéről nem mutatkozik ugyan valami kiváló érdeklődés ez estélyek iránt, de a megjelenők társadalmi állása és műveltsége mégis kárpótolhatja a tanárokat közhasznú fáradozásaiért s bár csak néhány család venne is részt azokon. A tanári kar reputációja tudományos jó hírneve nem szenved csorbát ha évről-évre megújítják a felolvasásokat.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

III.

A tory párt átalakulása.

— Cuheval Claxigny után. —

(Folytatás.)

II.

Eme nagy párt nem idegenkedik a baladástól, de a bölcsesség rá nézve kötelesség. Mi nem veszthetjük el szem elől — mondá a szónok — hogy ha mi egy ős európai államunk intézményeinek nyulunk, nem járhatunk el azon módon, oly szabadon, mint azon emberek, kik a pusztában szerveznek egy társadalmat. Nekünk számolnunk kell a szerzett jogokra, a megállapított befolyásokra, mindazon bonyodalmakra az érzelmények, vélemények és előítéleteknek, melyek nálunk találhatók, és melyek csak oly társadalomban lépnek fel, melynek intézményei a hagyomány által szentesítve. A hagyományok eme tisztelete az, mely azt idézi elő, miszerint ez ős és szabad nemzet visszatartója az időleges változtatásokat, és melyeknek szüksége be nem bizonyított, ez az ok, hogy államférfiaink haboznak valamit is megváltoztatni, még ha javulást is teremtené az. Aztán magáról beszélve Disraeli így folytatá: „En igazán mondhatom, hogy az első naptól fogva, midőn a közügyekkel kezdtem foglalkozni, én ama feladatot tűztem ki magamnak, hogy visszaállítsam befolyását és hírnevét ama nagy pártnak, melyhez mi büszkén mond-

Az első estélyen Hajduczy József tanár ismertette alapos készültséggel a virágos szép nyelven a jelenleg érvényben levő Kant Laplen-féle theoria alapelveit, megemlítve a korábbi naprendszereket is. Kun Robert tanár ugyanezzel jól sikerült képben állította össze az évszakok és évek apró jellegvonásait.

A II-ik estélyen Téglás Gábor tartott felolvasást a rovarok és növények kölcsönös élethatásairól népszerű módon tartva előadását mutatóványokkal kísérve. Ugyanezzel dr. Hankó Vilmos tanulságos kísérletekben az ő vonzó kedves módjával fejtegetve a kérdést: mi van a vízben?

Mindannyiszor az ifjúsági önképző kör tagjai tartottak gondos tanulmányra és előkészületre mutató szavazatokat.

A III. előadás 21-kén lesz. Megérdemelne, hogy az eddiginél számosabbban látogassák.

A szász egyetemi közgyűlés ülései.

Nagy-Szeben, dec. 16.

A mai ülés elején Teutsch jelentést tett a m. k. vallás- és közoktatási miniszter azon elnöközéséről, mely dr. Tincu Abraham kívánságát, hogy az egyetemi vagyon közművelődési célokra szánt része adómentességéből eredő összes pénzüsszegek kizárólagosan román iskolák javadalmazására legyenek fordítandók, elvetvén, a közgyűlésnek az iskolák segélyezésére tavallal hozott határozatait azon obajítás kifejezése mellett jóváhagyja, hogy az egyetemi közgyűlés jövő évben vállalkulónbság nélkül méltányos arányban részesítse javadalmazásából az iskolákat.

A közgyűlésnek a miniszteri elhatározás tudomásul szolgál.

Négy lényegtelen tárgy elintézése után az iparossegédek utazási ösztöndíjainak megszavazása került színyegre.

Krasser a tanügyi bizottság nevében indítványozza, hogy a közgyűlés a két ösztöndíjas nagyszebeni Shieb Frigyes pökegőinek és kóhalmi Grosz András cipész segédnek ítélje oda.

Ezen indítványhoz Siegler, Klein, Arz, Wittstock, Klokner, Schuller és dr. Pacurar szólnak; utóbbi azon nézetben van, hogy a tárgyat ez időszert érdemlegesen el sem lehet dönteni, mert a pályázati hirdetés csak a két helyi német lapban jelent meg; ő kívánja, hogy a hirdetés a „Kelet”-ben és „Telegraful”-ban is legyen közzé téve.

Bedeus nem ellenzi, hogy az illető pályázati hirdetés jövő évben a „Telegraful”-ban is megjelenjék.

Végül dr. Pacurar indítványának elnapolási részét visszavonván, a hirdetéseknek a hazai nyelvekben közzétételére vonatkozó részét fenntartja, később azonban Wittstock azon módosításához csatlakozik, hogy a hirdetés jövőben a két helyi német lapon kívül még egy magyar és egy román hírlapban is megjelenjék, mely módosítást a közgyűlés közakarattal el is fogadott.

Az ösztöndíjakat a közgyűlés a bizottság részéről ajánlott fennebb megnevezett két pályázó részére szavazza meg.

Teutsch előadja a tanügyi bizottság jelentését az iparosok részéről beérkezett statisztikai adatokról. A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, hasonlóképpen az iparosok megvizsgálására kiküldött bizottságnak Wittstock által előadott jelentését is; egyszersmind köszönetet szavaz a közgyűlés a kiküldött két vizsgáló biztosnak.

Jövő ülés: ma d. u. 4 órakor.

juk magunkat tartozóknak, és mely pártot én az ország jóllétével és nagyságával egyesítve lenni látok. Azóta, hogy soraik között helyet foglaltam, ismert e párt próba s aggasztó napokat anélkül, hogy jövőjében hitemet elvesztettem volna, meg levén győződve, hogy elvei megfelelnek a nemzet nagy tömegétől vallott érzeménynek. Megkísértem gyöngeségem dacára vezetni ügyeit, én min dig törekedtem elválasztani meggyőződéseimben azt a mi változatlan, attól, a mi csak eszemleges. Mindig törekedtem szintén egy tágas, nemzeti alapot adni neki, mert én úgy nézem e pártot, mint feltűnőképpen s alapjában nemzeti pártot, mint egy pártot, melynek az intézményekhez ragaszkodása ama meggyőződéseknek nyugszik, hogy azok az intézmények az állam szükségleteinek eredményei, és azok ezen a czímen Angliának szabadságait, nagyságát és jóllétét legbiztosabban támogatják.”

A bizalom, mely eme nyilatkozatban rejlett, a conservatív párt folytonos erősülésében talált magyarázatot, mely, mint az 1859. június havi szavazás bizonyította, a képviselőháznak felét képezte. Tizenöt szavazat többség elég volt arra nézve, hogy az általános többséget megnyerjék, és az utóbbi évek gyakorlata azt mutatta, hogy lehetetlen, mikép uralomra ne jöjjenek legközelebb. És még sem volt ez így; a conservatíveknek még közel hét évig kellett ellenzéki állást foglalni el, mert az ily tekintélyes számú és ily erősen szervezett kisebbségnek létele sokat szerepelt abban, hogy a többség sorai között feltartas a rendet és fegyelmet, dacára az ellenszégülésnek és az elemek lappangóellenkezéseinek. Magok a radicalok elégtelnek levé, hogy a kabinet kebelében ő közülök is találkozik egy, nem mertek elválni a minisztériumtól a politikai kérdé-

A delegatíók.

Az osztrák delegatio 30 szavazattal 59 közül Schmerlinget választá meg elnökének, Czartorysky hercege 28 szavazatot nyert. Schmerling beszédét tartott, melyben utal a kedvezőtlen viszonyokra, az uralkodó inségre és hangsúlyozza, hogy annak enyhítése a delegatio feladatát képezi. Szónok reményli, hogy sikerülni fog diplomaiati uton a portával megszállott tartományok államjogi viszonyaira iránt tisztába jönni, Kell, hogy tudjuk miért hoztuk ezeket a nagy áldozatokat. A delegatio bizonyára meg fogja szavazni azt, a mire a hadseregnek szüksége van, de egyszersmind tekintetbe fogja venni a birodalom pénzügyi viszonyait. Szólv beszédét hárszoros éljenkiáltással ő felségére végzi, a mit a jelenlevők lelkesen ismételték. Alelnöknek 21 szavazattal Wolfrum választott meg dr. Smolka ellenében, ki 27 szavazatot nyert.

A magyar delegatio ülése báró Bánffy Miklós korelnök által esti hat órakor nyitott meg. Korjegyző gyanánt Baross Gábor működött. Miután konstátálták, hogy 49 delegatíós tag jelent meg, Haynald Lajos bibornok 48 szavazattal választott elnöké. Az alelnök, a jegyzők és az albizottságok a reggeli — már ismeretes — megállapodások szerint választattak meg. Haynald bibornok elnök megköszönve a megválasztásában nyilvánuló bizalmat, a delegatit megalakultnak nyilatkozt. Gróf Eszterházy Kálmán és gr. Zichy Lajos póttagok be fogtak hivatalni. Br. Heymerle külügyminiszter átiratban közli, hogy őt Kállay Benjamin osztályvezető, a hadügyminiszter, hogy Bolla őrnagy, báró Hoffman közös pénzügyminiszter, hogy Mérey udvaritanácsos, és Pöck altengernagy, hogy őt Gaál sorhajókapitány fogja képviselni.

Irodalom és művészet.

Arany János „Toldi szerelme” elbeszélés XII énekben. Budapest Franklin társ. 1879.

III.

(Folytatás.)

Toldi a kitört olasz háborúba gyalazata miatt nem mehetvén, Csehország felé tart valamely klastromba. A Vág vize menté a fekete halál bűnbánó papjai közé áll be „vezekelni szerelmi átkozott voltáért” s velők a Jablunkai szoros felé tart. Itt utközben meg kellvén gyonnia vőtkét, hogy „testvér” lehessen, Szeredáival, a kobzosal ismerkedik meg, ki a Zách kipusztított nemzetségből való volt. Megismerni a fekete-testvérek álbűnbánatát s ezért ostonnal szétveri őket. Toldi megmarad kolostorba menő szándéka mellett s Csehország felé megy a kobzossal. Utjában kiemeli IV. Károly kocsiját, mely egy vizmosásban megrekedt. Erről ráismer a király s biztatja, hogy a lovagi vőtket karddal mossa le, mert a szentelt víz s imádság azon nem segít. A király vadászatra hívja meg s Toldi lovagkedve feléled, nyugodni nem tud s a vágy Olaszországba űzi, hol a harcz javában foly; Toldinak eszébe jut anyja s szívében oly elhatározás kél, hogy „né haljon meg anyja, míg örömet nem szerez még neki”. Átruhába öltözik a kobzossal. Pejko lora is elébe kerül s együtt dőle indulnak. Toldi első hőstette Bárletta ostrománál, történt barát-ruhában. Erről Lajos felismerte. Toldi megmenti Lajos éltét Canova ostrománál, de a király még hagyja, hogy „az az orgyilkos” vezekeljen még.

Piroka levél által tudatja halálos ágyán a királyljal, hogy nem Toldi rabolta ki a sirboltot mit Anikó is felfedezett már, s azt nem orgyilkosként ölte meg, hanem lovagi törvény szerint s kéri részére a király s az egyház kegyelmét. Toldi megmenti másodsor is Lajos éltét Áverszánál midőn cs-lbe csalják a Tarenti Lajossal vitt párbajában. Pejko összehozza az ifju Benczét s Anikót Toldival. Lajos haza készül. Kitűdővén teljesen Toldi ártatlansága: Lajos neki megbocsát s a kobzossal együtt kegyébe fogadja ismét. — Anikó fusittatik, Lajos hazatér, vele Toldi is s mivel testvére, Endre fia Károly meghal, Nápolyt örökre elhagyja, halálván, hogy a bosszu csak ért ont, de eredményt nem ad. Anikó a kobzos neje lesz, ki Toldi család nevet vesz fels Toldi, ez ének Toldija megpihen, de harcokban ezután is forog. Éjjel felkeresi Piroka sirját s fogadást tesz, hogy nő többé szeretni nem fog.

Ez a Toldi által végrehajtott, illetőleg a Toldival viszonyban álló cselekvények csoportja. Két fontos vonás emelkedik ki ebben: egyik az, midőn Toldi bűnbánatát mint barát akarja teljesíteni; másik az, midőn Toldi, Károly biztatására elhatározza karddal mosni le a szennyet.

Arany János a mese iylétén alakítása által kétségtelenül elérte azon célt miről, előszavában szól, hogy a Toldi féle cselekvényeket mint mellékeseket, elkülönözöttéket játsszalja le. Nincs oda állva nyitaa, mint fő hős az olaszországi hadjáratokban. De hát nyer-e ez által Toldi jellemre, nyere-e a cselekvény egysége? kétségkívül nem. Már Kemény megjegyzi a Toldi féle mondanban azt a szegénységgel jellemző vonást, hogy Toldi semmi olyan vállalatba nincs alkalmazva, mely magasabb lelki tehetséget igényelne s mely az eseményekre befolya. „Nem emelkedik Toldi ilyen hőssé Arany János e művében sem. Toldinak magasabb rendű célja, mely mint ő maga által elismert, vagy valamely magasabb hatalom, pl. a király által rárovalott volna, nincsen. Csak él és mozog, részben a véletlen által bonyolítva ilyen meg olyan helyzetbe, melyekből ereje kisegíti s ezáltal a további éles alkalma el van érve. Erős ember csupán, egyéb semmi. Tesz jeles tetteket, mert alkalom adódik, de nem mint célt, mely kerestetik. E tekintetben jobb az első s az utolsó rész Toldija is.

Az első rész Toldijának van célja: nagygyá lenni, magát nyomorult helyzetéből kiküzdni. E törekvést meg acélosabbá teszi az, hogy hozzá a bűnból való megisztulás lelkesítő ereje járul. De e nélkül is éri a képességet, homályos vágyként él benne a sejtelen, hogy joga van hazája erősei között helyet foglalni. Az utolsó rész Toldijának már csak akad célja: az ország cimezésének visszaszerzése. S e közből rész Toldijának már csak akad célja sincsen. Ezért Toldi nem mondanak őt itt, legfőkébb mondai vagy történelmi tettek részese. Nincs ereje szerint a legnemesebb tárgya, melyért élete javát áldozza. Innen van, hogy Toldi a cselekvényeknek nem is központja e műben, sőt sokszor elvész belőlök, melyek nélküle is elég jól folynak s épen a legnagyobbak. Maga Arany János is éri, hogy művének cselekvénye több oldalú, mint kitűzött céljához képest szükséges lett volna s ezért művét a nép éposznál kisebb fajtájú „verses regény igényeivel” írta meg, vagy is inkább kellett megírnia. — Egyebekben Toldi jelleme következetesen van megtartva mint ama első részből régi jó ismerősünk. Végtelen gyermeki szeretete anyja iránt ugyanaz és egy pillanatra sem más. Ragaszkodása a királyhoz a másik szép és

és rettegett fejezől, mivel szemben a kormány mindig számolni tartozott.

Derby lord végül nem is titkolta amaz iudokokat, melyek a cabinettel szemben állását meghatározták. Ime a beszéd, melyet ő 1862. márcziás 1-én tartott a lord major által az ellenzék vezéreinek nyújtott estélyen: „Bármint lennének is ama személyes előnyök, melyeket mi a hatalomra való visszajutás által szereznünk, mi erősen meg vagyunk győződve, hogy ez az ország érdekében áll, mikép ne forduljon elő oly gyakran miniszterváltozás. Mi kívánjuk az erőteljes közigazgatás megalkotását: én félek, hogy ez, mit most birunk, nem érdemi meg ezt a czímet, de őszintén meg kell vallanom, hogy én nem tudom átlátni az erős izgatásnak lehetőségét. Az, a mi legkárósb az országra nézve, az a gyenge minisztériumok folytonos változása; ez a zavarok és következetlenségek forrása: egy királynőre, mint a külügyekre nézve csak zavar és eszmehány — ez, miként a belügyi igazgatásra nézve is. — Disraeli vevén fel a szót, [megjegyezve, hogy habár a conservatív párt távol is volt az ügyek vezetésétől, de azért nem kevesebb befolyást szerzett a közügyekre való komoly hatása által, eltávolítván azon oktalán és veszélyes intézkedéseket, melyeket a parlament megragadott. Az ellenzék vezéreinek beszéde őszinte volt: ugyanazon évben még jadtak ennek bizonyosságát. Stansfeld a radicalok nevében, és Walpole a conservatívek nevében javaslatokat nyújtottak be, melyek a kormány pénzügyi politikáját kárhoztatták. Nem csak hogy a conservatívek nem szavaztak a Stansfeld indítványára, de Walpole a maga indítványát még vissza is vonta azon félelem miatt, hogy majd a radicalok arra szavaznának, kijelentvén sürgősen, hogy „lord Derby

kifejlesztett jellemvonása, mintegy saját nem ismert apja helyett az ország és egyetemes apja iránt áldozva szeretetével.

Ferenczi Zoltán.

(Folyt. köv.)

A magy. tud. akademia III. osztálya Stoczek Károly elnöklése alatt tegnapielőtt endes haviülést tartott. Először Than Károly r. t. mutatta be dr. Illosvay Lajos tanárságát két értekezését: „Adatok a szénéleg-kéneg fizikai sajátságaihoz és „A budapesti világító-gáz vegyelemzése 1876 ban” cím alatt. — Utána dr. Kreuner József l. t. először a wolfsbergi (Harczhegység) antimonit valódi kristály alakjairól szólt. Évek előtt előad antimonitnak kristály-tektonikáját tanulmányozta s vizsgáldásait a bécsi tud. akademia irataiban közölte. Az akkori, a bécsi cs. ásványtárlatból származó anyagon nem lehetett tökéletlensége miatt a wolfsbergi Harczhegységi kristályokat, melyek fűalaknak, hegyesek meghátározni. Ujabb időben sikerült ez neki. Értekezéseinek második részét képezte a cerussit pseudomorphosa commerce. Bemutatja egy gyönyörű, Semsey Andor által a nemzeti muzeumnak ajándékozott példányon, hogy a cerussit nem Barryt, hanem anglesit. — Végül dr. Lengyel Béla l. t. mutatta be Kerpely Antal bányász-akademiai tanár „Adatok a Martin-acsól tulajdonságainak ismertetéséhez” című értekezését. Egy Martin-acsól-gyár, mely sinek gyártását tűzte ki főcéljával, azt a szomorú tapasztalást tette, hogy a sinek, dacára az alkalmazott anyagok látszólagos egyenmőségének, nagyon eltérők. Szerző az okból több sint megvizsgálta, s azt találta, hogy ugyanazon előállításból eredő sinek is különböző vegyalkatot mutatnak. Ezen vegyalkatból magyarázható a sinek különböző sajátsága és ezen vegyalkati különbség a gyártásnál alkalmazott acéolvásztó-kemence szerkezetéből magyarázható.

Amunkálatok az árvízveszély ellen

tegnap, (decz. 17.) az egész napon át szorgalmasan folytattattak. A munka eredményéről a kiküldött vezető szakemberek aztán az este 6 órakor a városháznál tartott szakértői gyűlésen referáltak.

A jelentések szerint Horváth, Himmelstein, Kerekes urak vezetése és Marckhardt főmérnök ur főfelügyelete alatt a Nagy-Szamos jegőre a vasuti hídron alól megfelelő mennyiségű kőzimmunkával (mintegy 100 napszámossal, ezek között 9 olasz munkással) és a műszaki csapat egy részével folytatottatott. A tegnapi és keddi munkának eredménye az, hogy a Nagy-Szamoson több mint 500 méter hosszban a jégtábla 3—4 méter szélességben feltörtet s a darabokra tört jeget már most a felszabadított rohanó vízár ragadja magával, egyttal mind szélesebb és szélesebb medret ásván magának.

Ugyancsak a vasuti hídron alól Rastovics főhadnagy és Schönstein folyammérnök urak csak a Nagy- és Kis-Szamos torkolatánál elérhető hatalmas jégburkolaton 10 lőpor- és 2 dinamit-robbantást vittek véghez, még pedig teljes sikerrel, amennyiben a lőpor-robbantások egyenkint 8—8 méternyi, a két dinamit-robbantás pedig 40 méternyi hosszban feltörté a vastag, néhol 50—60, sőt 70 centiméter vastag jégburkolatot, ezáltal kiszabadítva a vízfolyamot a nagy jégtömeg nyomása alól.

nem vágyik a nemes lordot megbuktatni, ki a kormány élén áll. Nem ez volt az első alkalom, midőn lord Derby joggal mondhatta, mint mondta egykor tréfásan a lordok kebelében, „hogy egyedül a conservatívek pártfogása menté meg lord Palmerstont Acteon sorától, megakadályozta azt, hogy fel ne fáják saját pártbívei.”

III.

Minden évben pompás szó-harcot vívott Disraeli Gladstonnal a költségvetés benyújtása alkalmával a pénzügyi kérdések fölött. Ama pártfogás, melylyel kezdőtte az angol cabinet az olasz politikai vállalkozásait, Russel János lordnak Lengyelország fellázadása tárgyában küldött sürgönyei, a Franciaországgal való érintkezések megakadályozása és Dániának elhanyagolása pontról pontra vita tárgyai lettek az ellenzék vezérének szájában; de habár a miniszteri többség folyton gyöngült és némely kérdésekben busz szavazat sem kellett volna megbuktatására, a tory-párt semmiféle kísérletet nem tett, hogy megragadjja a hatalmat ama szövetekezősek egyike által, melyeket ellenfeleinek szemére hányt. Palmerston lord halála után eme helyzetet tüstént megváltoztatta. Nemcsak lord Russel jelleme és véleményei, ki Palmerston után következett, mint a kincstár lordja, nem nyújtottak oly biztosítékokat a conservatíveknek, mint minőket eddig bírtak, de a párt vezetése is a képviselőház kebelében Gladstone kezébe ment át.

(Folyt. köv.)

A karácsoni és új-évi ajándékok ideje beállván,

a n. é. t. cz. helybeli és vidéki közönség iránt tartozó kötelességet teljesítek, a midőn becses figyelmébe ajánlom

NAGY BAZÁROMAT,

Kolozsvárt, főter, a Nemzeti szálloda alatt,
a mely, mint ezelőtt, úgy most is minden versenyt kizáró egyetlen nagy raktárral rendelkezik
karácsoni és új-évi ajándékoknak való cikkekben,
a melyek könnyebb áttételezés végett, minden lehető csinnal rendezett tárlatban vannak kiállítva az üzlethelyiségben.

Az árak mint ez üzlet elve határozottak és az áruk minőségét tekintve páratlan jutányosak.

Korábbi évek tapasztalatai kétségtelenül teszik, hogy az ünnepek előtti utolsó napokban a tolongás oly nagy lesz az üzletben, miként lehetetlen a tömeges megrendeléseknek minden irányban pontosan megfelelni. Ennek lehető kiküldése végett bátorodunk tisztelettel kérni a n. é. t. cz. közönséget, hogy megrendeléseit lehető korán megtenni méltóztassék, ez által lehetővé elérni azt is, hogy valamely történetesen éppen kifogyott cikket rögtön megkaphassunk, s a t. megrendelőknek maga idején szolgálhassunk.

CSAPÓ SÁNDOR NAGY BAZÁRJA.

Karácsoni és új-évi ajándékok nagy raktára.

Ad. 1085. — 1879.

(460) (2—3)

k. sz.

Arverezési hirdetmény.

Dezsakna nagyközség elöljárósága részéről, ezennel közhírré tétetik, hogy ezen nagyközség itálárulási joga és helyiségei 1880. év május 1-én napjától kezdőleg 6 egymást követő évekre, árverezés útján bérbe fog adni, — árverezési ujjb határnapul 1880. év január-hó 8-dik napja d. e. 9 óráig tűzött ki, Dezsakna nagyközség házánál, a hol a már megállapított feltételek hivatalos órákban megtekinthetők, árverezni szándékozik a 150 frt. bántépénznek lefizetése mellett, a bérlethez hozzá szőlőhatnak, a kitett bántépénz lefizetése mellett, zártajánlatok is elfogadhatók.

Dezsakna nagyközség elöljárósága.
Dezsaknán, december 9-kén, 1879.

KÖMIVES LÁSZLÓ,
bíró.

BODOR SÁNDOR,
jegyző.

Capsules de Matico de Grimaud et Cie Pharmaciens à Paris.

Matico-készítmények

Grimaud és társa párisi gyógyszerészekből.
Ezen gyógyszerek legbiztosabb sikert nyújtanak a takár s minden-nemű idült és idültként nyálkás kifolyás gyógykezelésénél; következésként a következők:
(432) (3—20)
1. Matico befecskendő Grimaud és társától, mely husz év óta legnépszerűbb gyógyszernek tekinthető a legkacsa nyálkás folyások ellen.
2. Matico-millyék Grimaud és társától, melyeket a gyomor megterhelése nélkül élvezhetni, mert a gabatápanyag-lemez csak a végébe jut-táskor olvad fel.
Főraktár Bécsben: Nagyban szállításra Raabe Brunónál, Bäck-kerstrasse 1. Róder Filópnál, Wistrasse 15.— Főraktár: Magyaror-szágra nézve Török József gyógyszerésznél Budapesten.— Kolozs-várt: Wolf J. és Dr. Hintz Gy. gyógyszerész uraknál.

(427) Csaknem (8—12)

Ajándék!

A megbukott „egyesült britannia-üzst-gyár” tömeggondnokságától átvett óriási raktár el-vállalt fizetési kötelessége és a helyiségek kiürítése miatt
75 százalékkal fog a becsáron alul elárúsítottatni, tehát csak-nem oda ajándékoztatni.
Csak 7 frt 25 kr., a munkabér értékének alig felőrt, a következő tömör britannia-üzst-servicet lehet a legfinomabb és legjobb britannia-üzstből kapni,
(melynek ára eddig 29 frt volt),
s a tárgyak fehéren maradásáért 25 évig vállaltatik kezesség.
6 darab britannia-üzst asztali kés angol asztal pengével,
6 darab val. ang. britannia-üzst villa, legfin. legnehezebb fajta,
6 darab tömör britannia-üzst evőkanál,
6 darab legfin. britannia-üzst kávékanál,
1 darab tömör britannia-üzst tejszűrő,
1 darab nehézs britannia-üzst levestörő, legjobb minőségű,
2 darab hatásos britannia-üzst salonn-asztali gyertyatartó,
6 darab legfin. britannia-üzst tojástartó,
6 darab finom zamolozott tálcza (tablette),
1 darab szép britannia-üzst bors- vagy cukorporzó,
1 darab finom britannia-üzst theszűrő.
42 darab.
Megrendeléseket postai utánvét, vagy a pénz előleges befizetése mellett, míg a készlet tart, teljesít az Egyesült britannia-üzst-gyár-raktára Bécs, Untere Donaustrasse 43.
Nem megfelelő cikkek 8 nap alatt visszavételnek.

Nyilvános kijelentés.

Egy nem rég tönkrement játékgár-gyárból vett cikkeket a tömeggondnokság fel-oszlás, s az összes raktárak kiürítése miatt a valódi érték 4-ed részén adott el. 2 frt 95 kr. mesés olcsó ártat kapnak mindenki 58 darab következő pompás játéktárgyat, mely bármely korú fiú- és leánygyermeknek alkalmas, jól csomagolva utánvét mel ett meg-küldve, u. m.

- 1 párisi Variété-zinház, ig' mulatós és szépen van díszítve.
- 1 varázs-láda, egy fogoly pasát rejt magában, a ki meg akar szökni.
- 1 Nicolo, különösen meglepő karácsonyembar, egyáltal bonbonniere.
- 25 ragyogó karácsonfa-dísz, egészen új.
- 1 chinai, gépi, mindig szorgalmas, nevetést gerjeszt.
- 12 ragyogó gyertyatartó a karácsonyra.
- 1 japáni kőszék, remekmű, mozgó éneklő Kolibrít rejt.
- 1 bohóc, remekmű, a legszebb műveket teljesíti.
- 1 erdei ördög, mely vezényszóra nyelvével kiböki.
- 12 tarka világító-gyertyácska.
- 1 baba kocsi, elágazó út eltervezte, a kocsi menése közben mozog, éviczel és kiabál.
- 1 6-római kocsi elfogattal.

58 darab, m' lynek ára összesen csak 2 frt 95 kr., ezenkívül teljesen

ingyen

és minden utánvét nélkül kap mindenki, a ki egy játékgár-győteményt vesz, egy díjat, mely áll 4 darab finom aczélmetszeti képben.
R képek igen sikerült másolatok nevezetes látványosságoknak, s különösen terem dí-szítésére, vagy ajándékul felnőttek számára alkalmasok. Megrendelések ezim alatt követhet:

An das Exportheus internationaler Waaren,
Bécs, Stadt, Heinrichshof, Magazine 8—9.

HUTFLESZ KÁROLY

KOLOZSVÁRT, (49—*)

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénznemeket, s leszámítol escomptírt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bármily összegű fizetéseket.

AJÁNLJA DÚSAN ELLÁTOTT

FÜSZERTÁRÁT, BÖRKERESKEDÉSÉT,
ugy saját gőz- (henger)- malmi

LISZTEIT,
ugy szintén kitűnő minőségű

lagygyertya és szappan-gyártmányait.

(456) Válogatott (3—4)

Karácsonyi tombola.

Minden összejáratás főnyereményével 25 darabban 3, 5 frt. igen finom 8 frt. kettős mennyiségben is, 100 darabban 10, 15 frt. igen finom 25 frt. Kértek minden tombolánál földadni, hogy csak kőművek, vagy gyakorlati tárgyakat is lehessen mellékelni.

Csak WITTE-nél,

Bécs, Kärntnerstrasse 50. Főváros: WITTE Bécs, Magyarországra nézve Török József gyógyszerésznél Budapesten.— Kolozs-várt: Wolf J. és Dr. Hintz Gy. gyógyszerész uraknál.

Közvetlen, tehát legolcsóbb bevásárlási forrás.

(403) KÁVÉ (6—10)

legfinomabb minőségben.

Cuba, Ceylon, Menado, Mocca, Domingo, Rio.
kilója ft 1.85, ft 1.90, ft 1.75, ft 1.95, ft 1.60, ft 1.50.

Legtisztább Sultan-füge-kávé kilója frt — 60 kr.
Legfinomabb olasz rizs kilója frt — 40 kr.
Postán bérmentve és elvámolva, utánvét mellett legalább 5 ki-logramnyi súlyu megrendelésnél egy, vagy két minőségben szállít.

MAITI R. Triestben. Első triesti kávé raktár.

Közvetlen, tehát legolcsóbb bevásárlási forrás.

Legoicsóbb tüzelő anyag!

Köpeczi köszönet a 1 frton ajánl 100 kilonként bérmentve házhoz szállítva, s pontos szolgálatot biztosít az „Erdővidéki Bányaegetlet” bizományi raktára (466) (1—5)

Dietrich Sámuel.

Megrendelési hely: Főter, báró Bánffy-ház.
Raktár: Felső-szénutca gyári helyiség.

Hasznos, gyakorlati és olcsó

Karácsonyi ajándékul

Wheler és Wilson rendszer szerinti varrógépek,

szabad gönggyel a segésvári indóháztól bérmentesen a 30 frt, 35 frt, 42 frt, 43 frt 10, 60 frt. — a kiállításához képest, szoliditás és tartósságért közönség mellett ajánl

TEUTSCH J. B., Segesvárt. (5—6)

Bokros Ádám

KOLOZSVÁRT, (3—5)

Ajánlja fűszer- és vaskereskedését, különösen a Saisonnak megfelelő dúsan ellátott

Korcsolya Raktárát

még pedig:

HALIFAX valódi 6 frt 50 kr., utánzott 4 frt 20 kr. ugymind egyéb szíjazott és szíj nélküli fajtáit a legjutányo-sabb áron.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

„THE GRESHAM”

életbiztosító-társaság Londonban.

Magyarországi fiók: Budapest, Fer. József-tér 5. Ausztriai fiók: Bécs, Opernring 8.

A társaság vagyona: 62.819,848.—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1878. június 30-án: 13.060,747.15
Kifizetések biztosításai és járadéki szorzódások s visszavásárlások stb. után, a társaság-fennállása óta (1848) több mint: 86.000,000.—
A legutóbbi tíz évi hónapok átlagát az alábbi társaságnál: 54.736,050.—
Értékig nyújtottak be ajánlatok, miáltal a legutóbbi 25 év alatt benyújtott ajánlatok összértéke több mint: 899,457,175.—
Értéke negy. — Tervezetek s minden közlelőbbi felvilágosítások az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb városában az alábbi fiók s magyar és osztrák fiókok által adhatók: (5—12)

„Egy jó csepp”

igen ajánlható karácsoni ajándékul!

Teutsch B. József

(463) erdélyi hegy-borai (2—6)

Segesvárt,

(Kitüntetve a párisi és bécsi világtárlaton.)

Egy ajándék-kosár, melyben van:
1 válasszék 6 nagy palack erdélyi csemege-bor, 6 legfinomabb fajta, kosara 6 frt 79 kr.
1 válasszék 6 nagy palack erdélyi csemege-bor, 6 igen finom fajta, kosara 5 frt 44 kr.
1 válasszék 6 nagy palack erdélyi asztali bor, piros és fehér, 6 kitűnő fajta, kosara 4 frt 41 kr.

Vidéki megrendelések postai utánvét mellett pontosan teljesíttetnek.

Iskola Alapítvány, Kolozsvárt, Központi Könyvtár, C. Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.